

FCI – Standard nr 54 / 13.09. 2000 / D

KUVASZ

(KUVASZ)

TÕLGE : Pr Agnes Czékli (saksa keelde).

PÄRITOLU: Ungari.

KEHTIVA ORIGINALSTANDARDI AVALDAMISE

AEG:

06. 04. 2000.

KASUTUS: Kuvaszit kasutatakse nii kodu kui ka peremehe ja niisamuti nii mitmesuguste väärtasjade kui ka inimeste valvamiseks. Teda on kasutatud ka jahil ja jäljekoerana.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 1
Lamba- ja karjakoerad
(välja arvatud šveitsi alpi karjakoerad).

Alarühm 1.1
Lambakoerad.

Töökatsseteta.

LÜHIKENE AJALOOLINE ÜLEVAADE :

See on üks vanima päritoluga ungari karjakoeratõugudest. Tema eellased saabusid Karpaatia nõlvadele koos madjaritega, kes kasutasid neid koeri oma karjade kaitseks röövlomade ning varaste vastu. Tänu oma jahiinstinktile olid need koerad kuningas Matthias Corvinuse ajal kasutuses peaaesjalikult jahiks. Karjakasvatuse taandumise tagajärjel on nende põline kasutusotstarve haruldasemaks jäänud ning nad on külades ja hiljem ka linnades, kodusteks muutunud.

ÜLDMULJE :

Seda tõugu koerad on tugevad, suure kasvuga ja neid katab tihe, laineline valge karvkate. Nende muljetavaldavast välimusest kiirgub suursugusust ja jõudu. Kehaehituse üksikosad sobivad omavahel harmooniliselt kokku ning jalad pole ei liiga lühikesed ega ka liiga pikad. Luustik on jõuline, kuid mitte robustne. Tugev lihastik on kuiv ja liigesed on selgelt piiritletud. Külgvaates kujutab kere ruudule lähedast, horisontaalset ristkülikut. Hästi lihaseline. Jõuline olemus, elav temperament, suur liikuvus. Oma välimusega avaldab ta väsimatut teenistusvalmidust.

OLULISED PROPORSIOONID :

- Kerepikkus ületab turjakõrgust väga vähe.
- Rinnasügavus vastab umbes poolele turjakõrgusest.
- Koon on veidi lühem kui pool pea pikkusest.

KÄITUMINE / ISELOOM :

Kuvasz on vapper ja kartmatu. Tema hoolde usaldatud isikute või tema kaitse alla antud territooriumi eest seisab ta oma elu hinnaga. Ta on iseteadev, halva kohtlemise korral võib agressiivseks muutuda. Ta on truu, kiinduv, armastab oma isandat ja oma kodu. Vajab palju liikumist ja peab olema tegevuses. On vähenõudlik, tema hooldus

on lihtne ja ta talub hästi ka väga halba ilmastikku. Ta naudib nähtavalt temale osutatud armastust ning hoolitsust.

PEA :

Kuvaszi pea on iseloomulikult kiilukujuline, harmooniline kerega, meeldiv, suursugune ja kiirgab märkimisväärset jõudu. Pea on iseloomulikult sale ja kuiv. Sugulastõugudest erineb kuvasz peamiselt just oma peakuju poolest. Isase pea on mõnevõrra robustsem emase omast.

PEAPIIRKOND :

Kolju : Kolju on lai, otsmik tuleb kergelt esile. Lauba keskel kulgeb silmatorkav vagu.

Üleminek laubalt koonule : Vähemärgatav.

NÄOPIIRKOND :

Lai, pikk ja hästi lihaseline.

Ninapeegel : Must ninapeegel on tõmbilõikelise kujuga.

Koon : Koonuselg on sirge; koon aheneb ühtlaseks, kuid ei ole terav.

Mokad : Mustad, tihedalt liibuvad; suunurga servad on sakilised.

Lõuad / Hambad : Hästi arenenud, tugevad, korrapärase ja hambavalemi kohaselt täieliku käärtaolise hambumusega hammastik.

Silmad : Veidi viltuse asetusega, mandlikujulised, tumepruunid. Silmalaugude servad on mustad ja ümbitsevad tihedalt silmi.

Kõrvad : Keskmisele kõrgusele kinnitunud, tüve kohalt kolmandiku võrra oma pikkusest pika kaare kujuliselt eemale suunduvad, et seejärel alla langedes tihedalt pea külgedele liibuda. Kõrvad on V-kujulised ja ümardunud tippudega. Tähelepanelikkuse korral võivad kõrvad veidi

tõusta; mitte kunagi ei tohi need aga püsti tõusta või tagurpidi keerduda.

KAEL :

See on pigem lühike kui keskmise pikkusega ja lihaseline. Moodustab koos horisontaaltasapinnaga umbes 25-30° nurga. Kukul on lühike. Tihke kurgualuse nahk, ilma lõualotita. Isastel on muljet avaldav kaelus ja lakk.

KERE :

Külgvaates kujutab kere ruudule lähenevat horisontaalset ristkülikut.

Turi : Pikk, ülejäänud seljaosast silmatorkavalt üle ulatuv.

Selg : Keskmise pikkusega, sirge, lai, hästi lihaseline ja tugev.

Nimme (lanne) : Lühike; selja tugev pikendus.

Laudjas : Kergelt laskuv, rikkaliku lihastikuga, lai; karvkate on väga tihe, mis annab laudjale näiliselt veidi tõusva kuju.

Eesrind : Tugevalt arenenud lihastiku tõttu on eesrind kumer ja rinnakuloo tipp tuleb vaid kergelt esile.

Rindkere : Sügav, pikk ja kergelt kaarduv.

Alajoon ja kõht : Rinnakorvi pikendusena tahasuunas kergelt üles tõmmatud.

SABA :

Madala asetusega, veidi laskuva laudja sirge pikendus; see laskub otse kergelt ülespoole kaarduva, kuid mitte keerdus otsaga. Pikkus on kuni kannaliigeseni ulatuv. Tähelepanelikkuse korral ja erutudes võib koer oma saba tõsta kõige enam seljajoone kõrgusele.

JÄSEMED :

ESIJÄSEMED :

Keret toestavad esijalad on kuni randmeliigesteni sirged, paralleelsed ja mõõdukalt laia seisuga . Eestvaates on

seis korrektne, kui õlaliigesest alla tõmmatud mõtteline sirgjoon kulgeb piki esijala telge ja läbib käpa keskelt, s.o 3. ja 4. varba vahelt. Külgvaates on seis korrektne, kui küünarliigesest alla tõmmatud vertikaal kuni randmeliigeseni kulgeb piki jala keskjoont.

Õlad : Labaluud on pikad ja kaldus, lihaselised, kinnituvad rinnakorvile tihedalt ja tugevasti, kuid liikuvalt.

Õlavarred : Keskmise pikkusega, hästi lihaselised. Õlavarre ja labaluu vaheline nurk on 100 kuni 110 kraadi.

Küünarnukid : Kuivad, tihedalt rinnakorvile liibuvad, mitte sisse- ega väljapööratud. Õlavarre ja küünavarre vaheline nurk on 120-130 kraadi.

Küünarvarred : Suhteliselt pikad, sirged, kompaktsed, kuiva lihastikuga; kulgevad tugevate kõõluste toel randmete suunas.

Randmeliigesed : Hästi arenenud, tugevad; kõõlused on teraskõvad.

Kämblad : Suhteliselt lühikesed, kuivad, kergelt kaldus (nurk vertikaaliga on 10 kuni 15 kraadi).

Esikäpad : Ümarad või mõnevõrra ovaalsed, tihked. Varbad on lühikesed, ja nii kõrgelt võlvunud, et nende keskosa maani ei ulatu, elastsed, tihedalt kokku surutud. Käpapadjandid on elastsed, mustad. Küüned on kõvad, tugevad, värvilt mustad või kiltkivihallid.

TAGAJÄSEMED :

Tagajalgade seis on külgvaates korrektne, kui põvelliiges asetseb puusanuki all ja käpad asuvad puusaliigeste all. Istmikunukist tõmmatud vertikaal läbistab kannaluud. Tagajalgade seis on tagantvaates korrektne, kui istmikunukkidest tõmmatud vertikaalid kulgevad piki tagajalgade telgesid, kusjuures need on täiesti paralleelsed ja toetuvad maha mõõdukalt laia vahega.

Reied : Need on oma pikkade, laiade ja võimsate lihastega tihedalt vaagnaga seotud. Vaagnaluu ja reieluud moodustavad 100- kuni 110-kraadise nurga.

Põlved : Volüümikad. Reie ja sääre vaheline nurk on 110 kuni 120 kraadi.

Sääred : Nende pikad, võimsad lihased seostuvad tugevate kõõluste abil kannaliigestega. Tagantvaates on mõlemad vertikaalsed ja paralleelsed kehatüve teljega.

Kannaliigesed : Laiad, volüümikad, kuivad, soonilised. Kannaliigese nurk on 130-140 kraadi.

Pöiad : Pikad, püstised.

Tagakäpad : Ovaalsed, muus osas nagu esikäpad.

LIIKUMINE :

Lai, aeglane samm. Traavil on liikumine kerge, elastne, ulatuslik, hoogne, ühtlane, vastupidav. Küünarnukid ei ole sisse- ega väljapoole pööratud.

NAHK :

Nahas on palju pigmenti; see on kiltkivihall ja tihke.

KARVKATE :

KARV :

Mõõduka kõvadusega, laineline, mõnevõrra jäik, mitte vildistumisele kalduv. Jämeda kattekarva all asub peenem sulgpehme alusvill. Pea, kõrvad ja käpad on kaetud lühikese, 1 kuni 2 cm pikkuse, tiheda ja sirge karvaga. Esijalgade ees- ja külgosad ning ka tagajalgade põlveliigestest allapoole jäävad osad on samuti kaetud lühikese, 1 kuni 2 cm pika, sirge karvaga. Jalgade tagakülgedel esineb 5 kuni 8 cm pikkune narmastus, mis ulatub tagajalgadel kuni kannaliigesteni. Kaela ümbritseb kaelus, mis rinnani ulatudes pikeneb rikkalikuks maniskiks. See on eriti muljetavaldav isastel koertel. Kerel, reitel ja õlavartel on karv keskmise (4 kuni 12 cm) pikkusega, rikkalikult laines ja moodustab sageli karvasalkusid, -valle ja -tuuste. Saba on kogu oma pikkuses kaetud tiheda,

lokilise karvaga; saba tipu juures ulatub karva pikkus isegi 10 kuni 15 cm-ni.

VÄRVUS :

Valge, lubatud on ka elevandiluukarva. Ninapeegel, silmalaugude servad ja mokaservad on mustad; käpapadjandid on mustad või kiltkivihallid. Igemete puhul on soovitatav tumedam värvitoon, roosad laigud on lubatud.

SUURUS JA KEHAKAAL :

Turjakõrgus :

Isased : 71 - 76 cm,
Emased : 66 – 70 cm.

Kehakaal :

Isased : 48 – 62 kg.
Emased : 37 – 50 kg.

VEAD :

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodust tuleb lugeda vigadeks, mille aste hindamisel sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

- Selgelt väljendunud lauba üleminek koonule.
- Pigmenti puudused ninapeeglil, lau- ja mokaservadel.
- Ühe või mitme hamba puudumine lõikehammaste, kihvade, 2. kuni 4. eespurihamba (premolaari) või 1.-2 purihamba (molaari) seast. Rohkem kui kahe 1. eespurihamba (premolaari) puudumine; kolmandad purihambad jäävad tähelepanuta.
- Ülehambumus, alahambumus, segahambumus; kontakti puudumine lõikehammaste ridade vahel rohkem kui 2 mm.

- Entroopium, ektoopium.
- Püstised kõrvad.
- Ka rahuolekus üle seljajoone tõusev või tahapoole keerduv saba.
- Takustuma kalduv, keerdus või mitte laines karv, nt traatkarvaline karvkate.
- Pika karvaga kaetud jalad.
- Standardist kõrvale kalduv karvavärvus.

N.B. : Isastel peab olema kaks nähtavalt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Maret Kärsti tõlge

saksakeelsest originaalist märts, 2003.

heaks kiidetud EKL juhatuses 23.09.2004 protokoll nr 9